

Сучасні українські гурти автентичного співу є візитівкою національної музичної культури, яка поєднує давні традиції з новаторством. Вони не лише зберігають народну спадщину, а й інтегрують її у світовий музичний контекст, популяризуючи Україну як країну з багатою культурною спадщиною. Попри виклики, цей напрям має перспективи розвитку, оскільки попит на автентичність у світі зростає.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук І. Феномен автентичного співу в сучасній культурі. Львів: Свічадо, 2021. 320 с.
2. Руденко О. Український автентичний спів: традиції та інновації. Київ: Музична Україна, 2020. 110 с.
3. Сидоренко А. Музичний фольклор України: дослідження та популяризація. Харків: Фоліо, 2019. 480 с.

УДК792.01:792.07

<https://doi.org/10.31652/978-617-UAWCS-2025.21>**Н. Владислава**

Здобувачка вищої освіти

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

м.Вінниця

e-mail: vladuska.kuzmenko@gmail.com

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТВОРЧОСТІ СУЧАСНИХ МИТЦІВ У ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Анотація. У тезах розглядаються провідні тенденції у сучасному хореографічному мистецтві. Особлива увага приділяється таким напрямам, як неокласичний балет, контемпорарі-денс, цифровізація та інтерактивність у танці, а також соціально спрямовані проєкти. Визначено ключові фактори, що впливають на розвиток хореографії в ХХІ столітті, зокрема технологічний прогрес, крос-жанрові експерименти та інтеграцію новітніх медіа у постановочний процес.

Ключові слова: сучасна хореографія, танець, неокласика, контемпорарі, цифрові технології, експериментальне мистецтво.

Abstract. The article examines the leading trends in modern choreographic art. Special attention is paid to such directions as neoclassical ballet, contemporary dance, digitalization and interactivity in dance, as well as socially oriented projects. Key factors influencing the development of choreography in the 21st century are identified, including technological progress, cross-genre experiments, and the integration of new media into the production process.

Keywords: modern choreography, dance, neoclassicism, contemporary, digital technologies, experimental art.

Сучасне хореографічне мистецтво є віддзеркаленням динамічних змін у суспільстві, включаючи технологічний розвиток, соціальні трансформації та глобалізаційні процеси. Воно охоплює широкий спектр стилів і жанрів, де класичні традиції поєднуються з інноваційними підходами до руху, простору та взаємодії з аудиторією. У зв'язку з цим актуальним є дослідження основних тенденцій, що формують хореографічне мистецтво ХХІ століття.

У сучасному мистецтвознавстві питання розвитку хореографії активно досліджують такі автори, як Моріс Бежар, Вільям Форсайт, Вейн Макгрегор, які розглядають взаємодію танцю з цифровими технологіями та соціальними процесами [1, с. 25]. Важливими є роботи І. Кіліана та В. Мелихова, які аналізують експериментальні підходи у контемпорарі-денс [2, с. 47].

Мета публікації полягає у визначенні ключових тенденцій у сучасному хореографічному мистецтві, що формують його подальший розвиток. Для досягнення мети ставляться такі завдання: схарактеризувати вплив технологій на хореографію; проаналізувати розвиток неокласичного та сучасного танцю; дослідити роль соціальних аспектів у постановочних проєктах.

Неокласичний балет є еволюцією класичного балету, де зберігається техніка академічного танцю, але з'являються нові підходи до руху, простору та взаємодії з аудиторією. У XX столітті, хореографи як А. Прельжокаж, У. Форсайт та К. Пайт змінюють традиційні уявлення про балет. Прельжокаж, наприклад, вважається інноватором, який активно впроваджує елементи сучасного танцю і театру в класичну балетну хореографію, створюючи постановки, які зазвичай поєднують балетну техніку з новими формами вираження руху. В. Форсайт є піонером у створенні нових балетних форм, що інтегрують елементи сучасного танцю, а К. Пайт досліджує взаємодію між живими виступами та технологіями, що дозволяє створювати інноваційні постановки, які змінюють досвід балету для глядачів. Ці зміни є результатом пошуку нових форм вираження, які є більш доступними і актуальними для сучасної аудиторії. Вони руйнують традиційні уявлення про класичний балет, відкриваючи нові можливості для експериментів у танцювальному мистецтві [3, с. 32].

Контемпорарі-денс, з моменту свого виникнення, активно розвивається, що дозволяє йому ставати все більш різноманітним і відкритим для інновацій. Сучасний танець не обмежується лише технікою, а починає інтегрувати різні елементи, включаючи емоційні і психологічні аспекти, що дозволяє танцювати не тільки за допомогою класичних рухів, але й через імпровізацію та контактну імпровізацію. В. Макгрегор, зокрема, розвиває техніку, яка фокусується на використанні "відкритих форм" у русі, зокрема в його компанії "Random Dance", де досліджуються нові підходи до взаємодії танцюристів та глядачів. Інші відомі хореографи, такі як Марта Грем, розвивали експресивний модерн, створюючи танці, які активно працюють з емоціями та психологічним змістом. Сучасний танець також часто включає впливи інших мистецтв, таких як театр, музика та візуальні мистецтва, що дозволяє створювати мультимедійні постановки, які розширюють межі самого танцю. Це створює нові форми вираження і взаємодії, відкриваючи танцювальному мистецтву нові можливості для самовираження та соціальних коментарів [4, с. 50].

Цифровізація танцю є однією з найбільших змін у сучасному хореографічному мистецтві. Технології, такі як віртуальна реальність (VR), доповнена реальність (AR), 3D-анімація, та відеоінсталяції, дозволяють розширити можливості постановок, створюючи нові візуальні ефекти, які можуть значно змінити досвід глядача та взаємодію з виступами. Використання новітніх технологій у поєднанні з танцем створює ефект глибшого занурення в мистецтво, де глядач може не лише спостерігати, а й ставати частиною процесу. Наприклад, у проєкті "The Light Surgeons" використовуються спеціальні цифрові технології для проєкцій і анімацій, що взаємодіють з танцівниками, створюючи інтерактивні постановки. Це дозволяє не лише поглибити сенс виступу, а й змінити спосіб сприйняття танцю. Інші компанії, як "Punchdrunk" та "Twenty Thirty Five", використовують театральні інсталяції та віртуальні світи, щоб створити незвичайні досвіди, де глядачі активно взаємодіють із танцівниками та середовищем постановки [5, с. 64].

Сучасні хореографи активно використовують танець для порушення важливих соціальних проблем. Через танець можуть бути висвітлені такі теми, як рівність, гендерні питання, екологія, соціальні та економічні проблеми. Танцювальні перформанси часто створюються з метою привернення уваги до актуальних питань сучасності, а також для змін в суспільстві. Наприклад, хореографічні компанії, такі як "Battery Dance", активно працюють із вразливими групами населення, такими як мігранти, біженці, люди з інвалідністю, для того, щоб сприяти їхній соціальній інтеграції. Їхні проєкти, що включають елементи освіти через мистецтво, допомагають створювати мости між різними соціальними групами, а також висвітлюють важливі соціальні питання через танець. Ці перформанси створюють платформу для діалогу, де танець стає засобом для соціальної взаємодії та змін. Участь у таких проєктах дозволяє людям переживати важливі питання через безпосередній досвід, що